

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 13. Terentianus versus imitatus è Cæcilio: loci cuiusdam quarta Tusculana vulgata scriptura aduersus Nonium defensa. item eiusdem grammatici alia quæd improbata. Correctus locus è libro quarto ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

FALSA multorum animos occupauit opinio, veteres semel tantum die cibum sumpserint. quam, ut puto, conceperunt e verbis Platonis, qui in illa nobili epistola ait, displicuisse sibi, quod in Sicilia bis die saturi fierent. Sed aliud est, capere cibum, aliud *μαγειρᾶν*. Ego in Græcorum Commentariis reperio, quater die ipsos cibo ac potu corpus reficere solitos: quod etiam hodie multis locis fit apud quasdam transalpinas nationes. primum quidem diluculo. id vocabant *ἀλεγεισμὸν*, aut *ἀναράσμομα*: quod non dilutum, sed merum, ut ait Aufonius, merum biberent: aut etiam *δενυσισμὸν*, quam vocem vnà cum re ipsa nostrates retinuerunt. sequebatur *ἄριστον*: ita dictum, quod postea oporteret *ἀριστῶν*. inde *ἑσπέριασμα*: cuius hora erat, cum iam noctesceret, antequam tamen contenebrasset. postremò *δαιπνον*, aut *δέρπον*, aut *διδασκῆτις*. aliter tamen hæc ab aliis traduntur. sunt enim, qui tantum tria agnoscant, *ἄριστον*, *δαιπνον*, *δέρπον*. & de ipso *δαιπνον* tempore ac nomine non omnes idem sentiunt: omninoque confunduntur hæc apud veteres. In Romanis scriptoribus reperio silatum, siue ientaculum, prandium, cœnam, vespernam. miror autem, quid sibi voluerint, cum sibi vinum condirent: iucunditatem ne aliquam in eo, an salubritatem spectauerint.

Terentianus versus imitatus e Cæcilio. loci cuiusdam e quaestione Tusculana vulgata scriptura aduersus Nonium defensa. item eiusdem Grammatici alia quedam improbatæ. Correctus locus e libro quarto De Finibus.

CAPVT XIII.

VERSVS est Terentij, in fabula quæ inscribitur Adolphæ, in extremo:

Quid

Quod proluuium, qua istec subita est largitas?

cum autem constet, multa sumpsisse eum è veteribus poetis Latinis: non iniuria credi potest. in hoc versu Cæcilium imitatus esse. eius enim est illud & Hypobolimo:

— *mea rastraria,*

Quod proluuium, qua voluptas, qua te lactat largitas?

Hunc versum citat Nonius exponens, quæ sit vis verbi, lactare: apud quem tamen, vitio librariorum, Cælius, non Cæcilius legitur. sed enim quem ibidem Ciceronis è quarta Tusculana adducit locum, melius in vulgatis libris legi, quam quomodo ipse vult, arbitror; ostendit enim se ita legere, *Voluptati maleuolentia lactans malo alieno, delectatio, iactatio, & similia.* melius autem vulgò legitur, *maleuolentia latans malo alieno.* non enim dubium est, quin Cicero expresserit Græcum vocabulum *ὄτραιπεραλία*. Sed multa eo modo & apud Nonium, & apud eiusdem classis alios parum emendatè leguntur; quale est illud ex Academicis, *Qui enim seruius honores adhamauerunt; in quo quis est, qui aliquem sermonis Romani sensum beneat, quin multo malit, adamauerunt?* eius generis est & illud quod apud eundem Nonium legitur, *Coniectarium, efficax, perfectum.* M. Tullius De Finibus bonorum & malorum libro quarto, *illud verò minimè coniectarium, sed in primis hebes illorum.* Hæc ille. Sed profectò aut locum ipsum non legerat, aut quid eum hominis fuisse dicam, nescio, si, cum legisset, non animaduertit, *consectarium,* non *coniectarium,* legendum esse: eamque vocem neque efficacis, neque perfecti significationem ullam habere. Vtuncque autem sit, præclarè agitur cum quibusdam Grammaticis, quòd tam multa eorum qui ab ipsis citantur, auctorum monumenta perierint. perierant ipsi, nisi illa periissent. emolumento mihi

Act. Martini
Lectio
LIII
25

tamen alicui hoc quoque loco Nonius fuit; lumen enim prætulit ad locum illum è libro quarto De Finibus corrigendum. neque pigebit, hoc quicquid est lucelli ac quæsticuli communicare cum ceteris. Ciceronis igitur verba ita in vulgatis libris leguntur: *Illud verò minimè consecrarium, sed in primis hebes, illorum scilicet nominum gloriatione dignam esse beatam vitam, quæ non possit sine honestate contingere, ut iure quisquam gloriatur.* Quare primùm miratus sum, quid ita venisset in mentem Nonio, ut in voce, *illorum*, sisteret: curque non aut eam omisisset potius, aut aliquanto longius progressus esset. deinde attentius cogitanti illud quoque loquendi genus insolens visum, *illorum scilicet nominum gloriatione dignam.* etenim, gloriatione dignum, apud Ciceronem reperias: dignum gloriatione alicuius nominis, non videor legisse. Quid plura? ceppi suspicari, voces illas duas, scilicet *nominum*, *superpositicias* esse; & delapsas ex aliquo glossemate, locum occupasse non suum. post autem idem illud non iam suspicatus sum, sed ita visus videre, ut ea quæ cernuntur oculis; inspecto vetere libro, in quo erat, *Illorum scilicet nominum aut Stoicorum gloriatione*, &c. quis est enim, qui dubitet, quin totum illud, scilicet *nominum*, aut *Stoicorum*, magistri fuerit ἀμχαρῶν, ἢ ἀποπῶν, & illud, *illorum*, quò referri diceret, ambigentis? comprobavit autem ille, quicumque fuit, exemplo suo Euripidis dictum: posteriorem enim cogitationem habuit sapientiozem. sed & in eodem libro scriptum erat paulo post, *quòd non possit*, non, ut in aliis, *quæ non possit*. Quare ἀναμνηστῆρας ita legendum est: *Illud verò minimè consecrarium, sed in primis hebes illorum: gloriatione dignam esse beatam vitam: quòd non possit sine honestate contingere, ut iure quisquam gloriatur.*

rietur. Atque hoc ita esse, magis, qui magis confide-
rauerit, iudicabit.

*Theriacam olim bibi solitam, verum non videri omen-
datus Varronis locus.* CAP. XIII.

PROFECTO quò quisque plus auctoritatis habet
in litteris, eò sollicitiùs ac circumspectiùs cauere
debet, ne quid sibi, quod parum exploratum habeat,
excidere patiatur. nam leues ac contempti homines,
cùm tale aliquid designant, facilis iactura est. non est
verendum, nequis eos sequatur duces. horum vt ma-
ximo quisque in pretio est, ita maximo periculo pec-
cat. sed humanus animus nouitatis studio ducitur.
eius interdum specie illectus, neque satis id quod ob-
iectum est attendens, vana pro veris, pro solidis inania
amplexatur. Equidem de Petro Victorio nihil à me,
nisi vt de viro summa doctrina prædico, dictum velim.
neque aliter decet: qui non fateri tantùm, sed præ me
ferre etiam ac prædicare soleam, tantum me ex illius
vigiliis cepisse fructus, quantum ex alij, qui hoc tem-
pore vixerit, neminis. sed cogor interdum, quod bo-
na ipsius pace ac venia dictum sit, plusculum in eo di-
ligentiæ & accurationis desiderare. Nam quale tan-
dem est, quod de Leda matre Helenes prodidit? eam,
Euripidem facere, in lænam esse conuersam: cùm in
eadem illa tragœdia, vnde ipse se mirificam illam Me-
tamorphosin eruere putauit, tam sæpe legatur, Ledam
laqueo sibi elisisse fauces, præ dolore quem è filia de-
decore perceperat. sunt enim hi versus in ipsa embasi:

Ελέ. ἀπολόμμεθα. θεσίαι δ' ἐστὶ κόρη;

Τεό. Λήδαν ἔλεξας, οἶχεθ' ἑταῖρα δ' ἦ.

Ελέ. Οὐπω νιν Ελένης αἰσθρὸν ὤλεσε κλέθ;

Τεό. φασὶ, βρόχῳ γ' ἀψασιν ἐν γυῖν δέξην.

G 3

Itaque

Ant. Mureti
Lectio
LIII
25